

meester, die niet alleen tot de geraakte kan zeggen: „Neem uw bedden op en wandel”, maar ook „zoon wees goedsmoeds, uwe zonden zijn U vergeven”.¹⁾

De arts en zijn wetenschap.

Ook deze verhouding werd gezien sub specie aeternitatis en in het licht van de geneeskunde van de persoon.

De mens moet biologisch, psychisch en pneumatisch beschouwd worden en deze driedeligheid is toch een totaliteit, de persoon. Deze zienswijze is zeer verhelderend voor het vraagstuk geloof en geneeskunde en werd herhaaldelijk naar voren gebracht.

De psychosomatische geneeskunde heeft ons geleerd, dat geest en lichaam nooit te scheiden zijn en de ontwikkeling van de psychologie leerde zien dat de rationalistische deterministische psychoanalyse, die de aanvaarding van de werkelijkheid slechts door de heerschappij van de rede mogelijk acht, en de kracht van het geloof in God ook voor de doorleving der levensproblematiek in feite ontkent, in vele gevallen te kort moet schieten.

Carp²⁾ zegt zo terecht: „Sinds de psychiater tot het inzicht is gekomen, dat de neurotische reactievormen van de Mens ten nauwste verband houden met de wijze, waarop de Mens zich stelt tegenover zijn leven en zijn problematiek, is het doel van zijn geneeskundig (psychotherapeutisch) handelen ook grondig gewijzigd. Hij heeft leren inzien, dat de neurotisch gestoorde Mens staat in de houding van zelfverdediging, van pseudo-zelfrechtvaardiging; hij heeft leren inzien, dat de conflicten, welke ten grondslag liggen aan het neurotisch ziek-zijn, in hun wezen gewetensconflicten zijn. Langs geheel andere weg is de psychotherapeut tot het inzicht gekomen, dat de Mens behalve een redelijk ook een zedelijk wezen is en hiermede is de psychotherapie feitelijk gekomen op het gebied van moraal en religie. Dat psychotherapie en wereldbeschouwing (resp. levensbeschouwing) ten nauwste met elkander samenhangen, ontgaat echter nog menige psychotherapeut”.

Deze voortschrijdende ontwikkeling lijkt mij van eminent belang en door Jung, Maeder, Bovet en anderen is op dit gebied belangrijk werk verricht.

¹⁾ Prof. Dr D. M. Blair: Wat een dokter in de Bijbel vindt. H. J. Paris, 1938.

²⁾ Prof. Dr E. A. D. E. Carp: Grondslagen der Psychotherapie, „De Tijdstroom”, Lochem 1946.